

ผลการประชุมคณะกรรมการด้านมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช สมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๐

ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ระหว่างวันที่ ๓๐ ตุลาคม – ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ขอเรียนสรุปผลการประชุม ดังนี้

๑. การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง ความโปร่งใส มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในฐานะ SPS Enquiry Point และ National Notification Authority เกี่ยวกับระบบการค้นหา มาตรการ SPS (SPS IMS) ระบบการแจ้งเวียนมาตรการ SPS (SPS NSS) ระบบ ePing ซึ่งเป็นระบบแจ้งเตือน มาตรการ SPS ระบบใหม่ที่สามารถเข้าถึงได้ทั้งภาครัฐและเอกชน ระบบ E-subscription ซึ่งเป็นระบบใหม่ของ WTO เพื่อให้เจ้าหน้าที่ภาครัฐสามารถเข้าถึงข้อมูลทุกประเภทขององค์การการค้าโลก

๒. การประชุมอย่างไม่เป็นทางการ ที่ประชุมได้หารือประเด็นสำคัญ ๒ เรื่อง ดังนี้

๑.๑ การดำเนินการ เรื่อง ระดับค่าตกค้างสูงสุด (MRLs) ของสารกำจัดศัตรูพืช สหรัฐอเมริกา เคนยา และอุกันดา ร่วมกันจัดทำร่างข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความร่วมมือเกี่ยวกับการจัดทำค่า MRLs ทั้งการให้ความร่วมมือด้านผู้เชี่ยวชาญแก่ JMPR ในการจัดทำค่า Codex MRLs การแจ้งเวียนการกำหนดและปรับค่า MRLs และการจัดทำค่า MRLs ของ minor use crops เป็นต้น โดยเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาให้ความเห็นชอบที่จะยกเรื่องนี้ เข้าสู่การประชุม Ministerial Conference (MC11) ที่จะมีการประชุมในเดือนธันวาคมนี้ แต่ประเทศสมาชิกบางประเทศ เห็นว่า ร่างฉบับนี้ยังขาดความชัดเจนและไม่สมบูรณ์ เช่น ไม่ครอบคลุมถึงข้อเสนอของอินเดียที่ขอให้ประเทศสมาชิกไม่ควร กำหนดค่า MRLs ของสารกำจัดศัตรูพืชที่ระดับ Limits of Detection (LoD) เว้นแต่จะมีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์มา สนับสนุน เป็นต้น ร่างฉบับนี้จึงไม่ได้รับความเห็นชอบที่จะเสนอต่อที่ประชุมระดับรัฐมนตรีในครั้งนี้

๑.๒ คู่มือการปฏิบัติตามความตกลง SPS ประเทศสมาชิกเห็นว่าเอกสารนี้มีประโยชน์ต่อการปฏิบัติตามความตกลง SPS แต่ยังไม่เห็นชอบที่จะใส่บทยกเว้นความผิด (Disclaimer) ลงในเอกสารเนื่องจาก อาจมีผลต่อเอกสารอื่นๆ ในรูปแบบเดียวกัน จึงขอให้ฝ่ายเลขานุการหารือกับผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายเกี่ยวกับการใช้ บทยกเว้นความผิดในทางกฎหมาย โดยประเด็นนี้จะนำมาหารืออีกครั้งในการประชุม SPS ครั้งต่อไป

๒. การประชุมคณะกรรมการ SPS สมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๐ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๒.๑ การรายงานกฎระเบียบของประเทศคู่ค้าที่สำคัญและอาจมีผลกระทบต่อไทย สหภาพยุโรปออกกฎระเบียบสุขอนามัยพืชฉบับใหม่ ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ในเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ ทั้งนี้ สหภาพยุโรป ขอให้ประเทศสมาชิกเร่งแจ้งรายชื่อศัตรูพืชก่อโรค เช่น แบคทีเรียก่อโรคแคงเกอร์ในพืชตระกูลส้ม เป็นต้น ให้สหภาพยุโรปทราบก่อนวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๑ โดยแจ้งผ่าน SANTE-G1-PLANT-HEALTH@ec.europa.eu เพื่อป้องกันการระงับการนำเข้าสินค้าภายหลังกฎระเบียบมีผลบังคับใช้

๒.๒ ข้อกังวลทางการค้าระหว่างประเทศที่สำคัญและอาจมีผลกระทบต่อไทย

๒.๒.๑ ระเบียบการอนุญาตนำเข้าสินค้าพืชของไทย ได้หวั่นยกเรื่องการขอเปิดตลาด เมล็ดพันธุ์มะละกอขึ้นเป็นข้อกังวลทางการค้าสืบเนื่องจากการประชุมครั้งที่ผ่านมา โดยเรียกร้องให้ไทยเร่ง จัดทำการศึกษาวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืชเพื่อให้การอนุญาตนำเข้าเมล็ดพันธุ์มะละกอจากไต้หวันโดยเร็ว หลังจาก ที่ระงับการนำเข้าตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ เนื่องจากการแก้ไขพระราชบัญญัติกักพืช ทั้งนี้ ไต้หวันแจ้งว่าได้หารือ ทวิภาคีกับฝ่ายไทยและได้รับหนังสือแจ้งร่างเงื่อนไขการนำเข้าเมล็ดพันธุ์มะละกอจากไทยแล้ว และจะจัดส่ง ข้อคิดเห็นให้ไทยทราบต่อไป โดยในเบื้องต้นเห็นว่าการตรวจสอบแปลงปลูกหรือการตรวจเมล็ดพันธุ์ก่อน ส่งออกเพียงวิธีใดวิธีหนึ่งนั้นเพียงพอสำหรับการตรวจสอบการปลอดเชื้อของเมล็ดพันธุ์มะละกอ และไม่มี ความ

จำเป็นต้องทำทั้งสองวิธีเพื่อยืนยันผล ซึ่งผู้แทนไทยได้กล่าวตอบถ้อยแถลงของไต้หวันโดยแจ้งเหตุผลของความล่าช้า และความคับหน้า พร้อมทั้งยินดีที่จะให้ความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหาาร่วมกันต่อไป

๒.๒.๒ ร่างกฎระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์ในการจำแนกสารกำจัดศัตรูพืชที่เป็นสารขัดขวางการทำงานของต่อมไร้ท่อ (Endocrine Disruptors) ของสหภาพยุโรป อาร์เจนตินา จีน สหรัฐอเมริกา พร้อมด้วยประเทศสมาชิกอื่นอีก ๑๗ ประเทศรวมทั้งไทย กล่าวถ้อยแถลงแสดงความกังวลต่อร่างหลักเกณฑ์ฉบับนี้ โดยเรียกร้องให้จัดทำร่างหลักเกณฑ์ฯ ฉบับใหม่บนพื้นฐานของการประเมินความเสี่ยงภายหลังร่างหลักเกณฑ์ฉบับเดิมไม่ผ่านการพิจารณาของรัฐสภายุโรป และไม่เห็นด้วยที่สหภาพยุโรปใช้ interim criteria ในระหว่างรอการจัดทำหลักเกณฑ์ เนื่องจากเงื่อนไขดังกล่าวมีผลให้สารหลายชนิดถูกระงับการขึ้นทะเบียน และมีการปรับลดค่า MRLs ที่ระดับ ๐.๐๑ ppm. พร้อมทั้งขอให้สหภาพยุโรปใช้หลักการประเมินความเสี่ยงในการกำหนดค่า MRLs และ Import Tolerance ของสารที่เป็น Endocrine Disruptors ทั้งนี้ สหภาพยุโรปชี้แจงว่า ร่างหลักเกณฑ์ฉบับเดิมไม่ผ่านการเห็นชอบจากรัฐสภายุโรปและถูกตีกลับมายังคณะกรรมการยุโรปเพื่อทบทวนใหม่ โดยยังไม่ทราบว่าจะถูกปรับไปในรูปแบบใด ซึ่งหากปรับปรุงแล้วจะแจ้งเวียนให้ประเทศสมาชิกทราบ และสหภาพยุโรปยินดีพิจารณาข้อมูลของประเทศสมาชิกเพื่อกำหนดค่า Import Tolerance โดยจะพิจารณาเป็นกรณีไป

๒.๒.๓ กฎระเบียบของจีนเรื่องข้อกำหนดให้มีใบรับรองความปลอดภัยสำหรับอาหารนำเข้าทุกชนิด สหรัฐอเมริการ่วมกับประเทศสมาชิกอื่นอีก ๕ ประเทศรวมทั้งไทย กล่าวขอขอบคุณที่จีนขยายระยะเวลาการบังคับใช้กฎระเบียบออกไปก่อน ๒ ปี โดยจะมีผลบังคับใช้ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ และแม้ว่าจีนจะขยายระยะเวลาการบังคับใช้กฎระเบียบแล้ว แต่ประเทศสมาชิกยังคงเรียกร้องให้จีนทบทวนกฎระเบียบบนพื้นฐานการประเมินความเสี่ยงและความสอดคล้องกับมาตรฐาน Codex

๒.๒.๔ การกำหนดค่า MRLs ของสาร Glyphosate ตามมาตรฐาน Codex สหรัฐอเมริกา และอาร์เจนตินา พร้อมด้วยประเทศสมาชิกอื่นอีก ๗ ประเทศแสดงข้อกังวลต่อความล่าช้าในการพิจารณาขึ้นทะเบียนต่ออายุสาร Glyphosate ของสหภาพยุโรป เนื่องจากสารนี้จะหมดอายุการขึ้นทะเบียนในช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๖๐ ซึ่งหากสหภาพยุโรปไม่ขึ้นทะเบียนต่ออายุสารก็จะทำให้ค่า MRLs ของสารนี้ถูกปรับลดไปอยู่ที่ระดับ ๐.๐๑ ppm. จึงเรียกร้องให้สหภาพยุโรปเร่งพิจารณาต่ออายุการขึ้นทะเบียนสาร และกำหนดค่า MRLs โดยอิงตามมาตรฐาน Codex ทั้งนี้สหภาพยุโรป แจงว่าอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาขึ้นทะเบียนสารต่ออายุสาร โดยจะพิจารณาบนพื้นฐานของข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ต่อไป

๒.๒.๕ การปรับลดค่า MRLs ของสาร Acrinathrin, Metalaxyl และ Thiabendazole ของสหภาพยุโรป เปรูและประเทศสมาชิกอื่นอีก ๘ ประเทศแสดงข้อกังวลต่อการปรับลดค่า MRLs ของสาร Thiabendazole โดยเฉพาะในมะม่วงที่ปรับลดจาก ๕ ppm. เหลือ ๐.๐๑ ppm. ซึ่งเป็นระดับต่ำกว่าที่ Codex กำหนดไว้ โดยสหภาพยุโรปแจ้งว่าการปรับลดค่า MRLs เป็นไปตามการศึกษาของหน่วยงานด้านความปลอดภัยอาหารของสหภาพยุโรป (EFSA) โดยยินดีจะรับพิจารณาการจัดทำ Import Tolerance หากมีประเทศสมาชิกร้องขอ ทั้งนี้ Thiabendazole เป็นสารที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนให้ใช้ในประเทศไทย

๓. การหารือทวิภาคีกับประเทศคู่ค้า

๓.๑ ออสเตรเลีย (๑) แสดงความกังวลเกี่ยวกับการจัดทำใบรับรองอาหารแปรรูปที่มี ส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์จากโคและเจลาตินซึ่งยังไม่สามารถหาข้อสรุปร่วมกับ ออ. ได้ โดยออสเตรเลียประสงค์ให้มีการประชุมทางไกลกับ ออ. เพื่อหารือเชิงเทคนิคระหว่างกันต่อไป (๒) ติดตามความคืบหน้าการพิจารณาเปิดตลาด พลับฉวยรังสี และเงื่อนไขการนำเข้าอะโวคาโด โดยไทยแจ้งว่าอยู่ระหว่างการพิจารณาของกรมวิชาการเกษตรและ จะแจ้งให้ออสเตรเลียทราบต่อไป (๓) แจ้งว่าไทยไม่ได้แจ้งเวียน พ.ร.บ. ควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ฉบับใหม่ต่อ WTO ซึ่งไทยแจ้งว่าจะมีการหารือในเรื่องนี้ระหว่างเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์และออสเตรเลียในวันที่ ๒๔ พฤศจิกายนนี้ (๔) ไทย ขอให้ออสเตรเลียเร่งรัดการประเมินความเสี่ยงเปิดปรุงสุกให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว (๕) ไทยแสดงข้อกังวลต่อวิธีการ ตรวจสอบสินค้ากึ่งตามหลักเกณฑ์การนำเข้าชั่วคราวของออสเตรเลีย ซึ่งเข้มงวดกว่าหลักเกณฑ์ของ OIE และขอให้ ออสเตรเลียเร่งพิจารณาจัดทำความเท่าเทียมด้านห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์โรคกึ่งตามที่ไทยเสนอโดยเร็ว

๓.๒ ไต้หวัน (๑) ไต้หวันจะยกเรื่องการขอเปิดตลาดเมล็ดพันธุ์มะละกอเป็นข้อกังวลทางการค้า ในการประชุมครั้งนี้ โดยไทยแจ้งความคืบหน้าว่ากรมวิชาการเกษตรได้จัดทำเงื่อนไขการนำเข้าเมล็ดพันธุ์ มะละกอเรียบร้อยแล้ว โดยหากไต้หวันยอมรับร่างเงื่อนไขฯ ดังกล่าว ก็จะนำเรื่องเสนอให้คณะกรรมการกักพืช พิจารณาและประกาศอนุญาตให้นำเข้าต่อไป (๒) ไทยเน้นย้ำให้ไต้หวันพิจารณาถอดถอนไทยออกจากรายชื่อเขต แพร่กระจายของศัตรูพืช ๓ ชนิดที่ไม่มีปรากฏในไทย โดยไต้หวันขอให้ไทยจัดส่งข้อมูลการสำรวจศัตรูพืชระยะ ๓ ปี สำหรับ *Stemochetus mangiferae* และ ๕ ปีสำหรับไส้เดือนฝอยอีก ๒ ชนิด รวมถึงมาตรการควบคุมการแพร่ ระบาดของศัตรูพืชดังกล่าวเพื่อให้คณะผู้เชี่ยวชาญของไต้หวันพิจารณาต่อไป

๓.๓ สหภาพยุโรป (๑) ขอให้ไทยเร่งพิจารณาเปิดตลาดสินค้าพืช และสินค้าปศุสัตว์โดยเฉพาะ เนื้อสุกรและผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นประเด็นที่ค้างมานาน (๒) แสดงความสนใจต่อการจัดทำ Regionalization กับไทย โดยขอให้ไทยพิจารณาประเด็นที่สนใจ ได้แก่ ระบบการทดสอบของห้องปฏิบัติการ ระบบควบคุมการเคลื่อนย้ายสัตว์ เป็นต้น ทั้งนี้ สหภาพยุโรปยินดีหากไทยสนใจจะเดินทางไปเยี่ยมชมระบบ หรือการจัดสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับระบบ การควบคุมโรคของสหภาพยุโรป (๓) ไทยสอบถามความคืบหน้าและแสดงข้อกังวลต่อร่างกฎระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์ ในการจำแนกสารกำจัดศัตรูพืชที่เป็นสารขัดขวางการทำงานของต่อมไร้ท่อของสหภาพยุโรป

๓.๔ เกาหลีใต้ (๑) สอบถามความคืบหน้าการเปิดตลาดเนื้อโคให้แก่เกาหลี โดยไทยแจ้งว่า กรมปศุสัตว์อยู่ระหว่างการพิจารณาแบบสอบถาม (๒) สอบถามความคืบหน้าการเปิดตลาดพริกหวานและมะเขือเทศ ซึ่งอยู่ระหว่างการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืชของพริกหวาน หากเสร็จแล้วจะทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืชของ มะเขือเทศต่อไป (๓) สอบถามการเดินทางไปตรวจประเมินส้มและสตรอเบอร์รี่ ซึ่งกรมวิชาการเกษตรมีแผนจะเดินทางไปตรวจประเมินในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๐ (๔) ไทยติดตามความคืบหน้าการอนุญาตนำเข้ามะม่วงพันธุ์มหาชนก ซึ่งเกาหลีแจ้งว่าอยู่ระหว่างการจัดทำเงื่อนไขการนำเข้า (๕) ไทยสอบถามเงื่อนไขการนำเข้าสำหรับพืชอาศัยของ ไส้เดือนฝอย (*Radopholus similis*) ที่เกาหลีประกาศรายชื่อพืชอาศัยเพิ่มเติม ได้แก่ *Anubias spp.* และ *Ficus benjamiana* ซึ่งเกาหลีแจ้งว่าไทยต้องแจ้งความประสงค์ขอเปิดตลาดเพื่อที่เกาหลีจะได้จัดทำ PRA ต่อไป

ทั้งนี้ มกอช. ได้แจ้งเวียนผลการประชุมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบแล้ว

ที่มา : กลุ่มความตกลงสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชและอื่นๆ
กองนโยบายมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร